

Praktijkonderwijs

Informatiefolder

modules en vrije tijd

In het praktijkonderwijs vinden we **wonen, werken en vrije tijd** heel belangrijk.

Leerlingen leren wat ze goed kunnen en welk werk ze later willen doen.

Ook leren de leerlingen meer over “wonen”:

hoe kun je goed voor jezelf zorgen, wat moet je weten om alles in een huis te regelen,

bv. met geld omgaan, gezond eten en leven, de buurt en je buren leren kennen en nog veel meer.

In lessen VT (vrije tijd) ontdekken leerlingen wat ze in hun vrije tijd (thuis) kunnen doen.

Op Terra Nigra kiezen de leerlingen zelf welke modules en VT's ze willen volgen.

Er zijn 2 periodes per schooljaar.

De leerlingen van fase 2 kiezen iedere periode 2 modules en 2 VT's.

De leerlingen van fase 3 kiezen 1 module voor het hele schooljaar en 2 VT's (1 per periode).

Op de volgende bladzijdes staat een korte uitleg van de modules en VT's die leerlingen kunnen kiezen.

Modules

Leerlingen kunnen kiezen uit:

- ✓ Groen
- ✓ Handel
- ✓ Horeca
- ✓ Techniek (keuze uit hout of metaal)
- ✓ Verzorging (keuze uit verzorging uiterlijk of verzorging mens)

GROEN

De leerling werken in fase 2 en 3 volgens diverse hoofdmodules:

Groen (*buiten werken, in tuinen*)

- Soorten herkennen, vaste planten, bomen, heesters, 1-jarige planten
- Ontwerp/ tuin-aanleg volgens tekening
- Onderhoud, onkruid weghalen, spitten, snoeien, plantenbakken
- Machines, heggenschaar, bosmaaier (eventueel met certificaat), grasmaaien, algemeen onderhoud
- Bestratingen, maatvoering, aanleg paden, terrassen
- Gereedheidskennis, onderhoud, veiligheid

Dier (*dierenverzorging, medewerk(s)ter kinderboerderij – basis*)

- Diergedrag, dieren in de winter,
- Verzorging huisdieren, hond, kat, konijn, cavia,

Bloem (*medewerk(s)ter bloemisterij*)

- Soorten bloemen herkennen
- Basistechnieken bloemschikken (in een vaas zetten of bloemstuk maken), materiaalkennis
- Kerststukjes, paasbloemstuk, kransen

Plant (*medewerk(s)ter kwekerij/ tuincentrum*)

- Vermeerderen (kweek), zaaien, stekken, scheuren van planten
- Verspenen, verpotten (potcultuur)
- Soorten planten herkennen

Algemeen

- Afval en recycling (compostering)
- Zuinig op je lichaam – skelet, het oog, het gehoor, het hart

Certificering

Boris in samenwerking met Annex

HANDEL

Het vak handel in onze Praktijkschool Terra Nigra:

Leerjaar 2	Fase 2	keuze uit 2 modules
Leerjaar 3	Fase 2	keuze uit 2 modules
Leerjaar 4	Fase 3	keuze uit 1 module
Leerjaar 5	Fase 3	keuze uit 1 module

Per periode leren de leerlingen:

- Theorie: zowel 'op papier' als digitaal
- Praktijk: groepsstage handel bij de Jumbo Brusselse Poort
- Algemene lessen 'Omgaan met geld'

Certificering is mogelijk:

- Door Jumbo erkende certificering
- Praktijfcertificaat van de afdeling waarin de groepsstage werd gelopen
- Theoriecertificaat

Wat kun je ermee in de toekomst?

- Grotere kans op werk door middel van werkervaring en behaalde certificaten.
- Kans op een bijbaan bij bijvoorbeeld de Jumbo (met mogelijkheid tot doorstuderen via Jumbo Academy).
- Werken aan 'persoonlijke leerdoelen' voor uitstroom in fase 3.

Algemene opmerkingen:

- In fase 3 kan de leerling het branche-erkende "Kassa Certificaat" halen.
- Bij het lopen van stage in fase 3 kan de leerling een branche-erkend certificaat halen.

HORECA

In fase 1 hebben de leerlingen geleerd om voor zichzelf te koken.

In fase 2 leren de leerlingen gerechten te maken voor een ander.

Ze leren van alles over het werken als keukenassistent, het voorbereidende werk in de keuken en uiteraard over de belangrijkste basisbereidingen, bv. deeg maken, sauzen binden, dressing maken, het maken van een bouillon komen allemaal aan bod. Ook leren de leerlingen basistechnieken als koken, blancheren, marineren, bakken, frituren en nog veel meer.

In deze lessen letten we op de hygiëne- en veiligheidsregels.

Ook het (her)kennen van materialen en ingrediënten (de benodigdheden) is een onderdeel van het nieuwe lesprogramma.

De leerlingen leren verschillende gerechten bereiden, zoals snacks, gebak, soepen, voorgerechten, hoofdgerechten en desserts.

Daarnaast is er aandacht voor tafels dekken, catering (maaltijden voor anderen maken) verzorgen en serveren.

In onze kantine op school worden de door de leerling gemaakte gerechten verkocht.

In de toekomst zullen leerlingen een certificaat Horeca kunnen halen.

Na het volgen van de horecarichting kun je werken in veel verschillende bedrijven. Bijvoorbeeld: een bedrijfskantine, catering of restaurant

TECHNIEK

Techniek is belangrijk voor de basisvaardigheden in en om het huis:

- Als je gaat klussen in en om het huis, is het belangrijk dat je weet hoe je moet omgaan met gereedschap, bijvoorbeeld een boormachine, decoupeerzaak, afkortzaak en een winkelhaak.
- Je moet weten hoe je kunt meten met een duimstok of rolmaat.
- Als je een gaatje in een muur moet boren, moet je het verschil weten tussen een houtboor, steenboor en metaalboor.
- Als je een kledingkast koopt, die je zelf in elkaar moet zetten. Het is dan handig als je een eenvoudige tekening kunt lezen.
- Leerlingen die aan fietsen, brommers en auto's werken, leren welk gereedschap je nodig hebt.

Zowel bij hout als bij metaal staan 'orde en netheid', 'veiligheid', 'hygiëne' en 'goed gedrag' centraal:

- Orde en netheid: het is van belang dat de werkplaats (metaallokaal) netjes wordt achter gelaten. Na elke les ruimen we samen op. Zo blijft de werkplaats netjes en veilig.
- Veiligheid: veiligheid is heel belangrijk in een praktijklokaal. Leerlingen leren krijgen waar en wanneer ze een veiligheidsbril, gehoorbescherming, laskap, schort en lashandschoenen moeten dragen. Deze beschermingsmiddelen zijn aanwezig. Veiligheidsschoenen en een stofjas zijn eveneens verplicht voor dit vak.
- Hygiëne: vóór en na een toiletbezoek wast de leerling de handen En ook aan het einde van de les.
- Goed gedrag: rustig werken, alleen of samen werken, luisteren naar de leerkracht, Respect voor anderen hebben en doorwerken aan de eigen opdracht.

De module techniek bestaat uit hout OF metaal. Hierbij leren de leerlingen het volgende:

Hout		Metaal	
Basisvaardigheid	Gereedschappen waarmee ze veilig leren werken	Basisvaardigheid	Gereedschappen waarmee ze veilig leren werken
Metten en aftekenen	Liniaal, rolmaat, winkelhaak, waterpas en potlood	Metten en aftekenen	Liniaal, schuifmaat, hoogte schuifmaat, winkelhaak, kraspen, precisie passer, centerpunt
Zagen	Handmatig: figuurzaag, handzaag, verstekzaag, kapzaag Machinaal: decoupeerzaag, afkortzaag elektrische figuurzaag	Zagen	Handmatig: juniorzaag, metaalzaag Machinaal: afkortzaag, lintzaag en gatenzaak
Schaven	Handschaaf	Knippen	Hefboomknipschaar, uithoekschaar guillotineschaar, verschillende hand platenscharen
Schuren	Bandschuurmachine, frontaal schuurmachine, vlak schuurmachine	Buigen	Vingerzetbank, zetbank, buigblok en platenwals
Boren	Handboormachine, Accuboormachine, kolomboormachine	Schuren	Bandschuurmachine
Verbindingen maken	Houtverbindingen, duvels, lijmen, schroeven, spijkeren, nieten	Boren	Handboormachine, accuboormachine, kolomboormachine, tafelboormachine
Vijlen	Rasp, zoetvijl, bastaardvijl	Lassen	MAG lassen, autogeenlassen
Diverse handgereedschappen	Hamer, beitel, schroevendraaier	Solderen, hard en zacht	Solderen soldeerbout, solderen met karweifles (vlam)
		Vijlen	Zoetvijl, bastaardvijl

Er is een certificaat (bewijs op papier) voor de leerlingen die goed gewerkt hebben aan:

- Hout:
  - VCA → basis veiligheid diploma (10 jaar geldig).
- Metaal:
  - VCA → basis veiligheid diploma (10 jaar geldig).
  - Leerlingen vanaf 16 jaar kunnen een lasdiploma halen bij Praktech (vakschool op een andere plek in Maastricht). Terra Nigra werkt samen met deze vakschool.
    1. MAG lassen niveau 1 en 2
    2. Elektrisch lassen niveau 1 en 2
    3. TIG lassen 1 en 2
  - Voor leerlingen die in het kalenderjaar 18 worden:
    1. Certificaat Hef-reachtruck, elektro-stapelaar en elektro pallettruck (5 jaar geldig)

Uitstroommogelijkheden op de arbeidsmarkt: assistent in een garage of bandenbedrijf, assistent klussenbedrijf, assistent loodgieter, assistent in een metaal werkplaats, lasser, assistent fietsenmaker, eenvoudig timmerwerk onder begeleiding, handlanger op de bouw, gevelreiniger, steigerbouwer, parketteur (hout parket en laminaat), assistent schilder, magazijnmedewerker, glazenwasser, assistent stratenmaker, medewerker Praxis, Gamma, Karwei, Formido, Hornbach, assistent conciërge (school, woningbouwvereniging), productie medewerker NEDCAR, medewerker in een straalbedrijf, assistent stukadoor, assistent in een sloopbedrijf.

VERZORGING

De leerlingen kiezen één van de twee 2 richtingen in de module 'verzorging':

1. Verzorging uiterlijk
2. Verzorging mens

Verzorging uiterlijk

Leerlingen leren:

- Communicatieve vaardigheden in omgang met klanten en/of cliënten.
  - Professionele presentatie van zichzelf binnen het werkveld.
  - Vaardigheden professioneel uit te voeren voor de klant en/of cliënt.
  - Materiaal en werkruimte verzorgen.
- a. Persoonlijke verzorging
Voorbeelden: menstruatie hygiëne, ontharen, verzorgen van haar, nagels van handen en voeten, haar, tanden, gezondheid, medicijnen, stress en ontspanning
  - b. Uiterlijke verzorging
Voorbeelden: make-up, nagelstyling (gel-, acrylnagels), ontharen, massages, wenkbrauwstyling, etc.
  - c. Hoe presenteer ik mezelf
Voorbeelden: eerste indruk, houding, zelfvertrouwen, kleding

Voor Branche-erkende certificaten “uiterlijke verzorging” werkt Terra nigra samen met Cosmos te Maastricht.

In schooljaar 2021-2022 kunnen de leerlingen certificaten halen voor:

- Nagelstyling (gel, acryl, babyboom, nagelstyling)
- Visagie
- Wimperextensions
- Lashlifting
- Eyebrowstyling
- Harsen

Verzorging mens

Leerlingen leren:

- Zorgen voor een ander
  - Zorgen voor zichzelf
- a. Zorgen voor een ander
Voorbeelden: zorg voor gezin / familie, mantelzorg en professionele zorg, babyverzorging, EHBO kinderen, schoonmaak
- b. Zorg voor jezelf
Voorbeelden: lessen in geluk, vergroten van zelfvertrouwen

Vrije Tijd (VT)

Terra Nigra biedt de volgende VT's aan:

- ✓ EHBO
- ✓ Engels
- ✓ Muziek
- ✓ Schaken/dammen
- ✓ Sport
- ✓ Vrije tijd koken
- ✓ Fotografie/media/film
- ✓ Drama (alleen voor fase 3)
- ✓ Verkeer (alleen voor fase 3)
- ✓ Fitness (alleen voor fase 3)

EHBO

Bij de VT eerste hulp bij ongelukken (EHBO) leert de leerling wat hij of zij kan doen als iemand een ongeluk heeft gehad.

De leerlingen die genoeg lessen aanwezig zijn geweest en waar de inzet goed genoeg is, krijgen de kans om een EHBO-certificaat te behalen. Dit helpt bij het solliciteren, maar ook voor de leerling zelf en voor de mensen in zijn of haar omgeving.

We oefenen: wondverzorging van kleine en grote wonden, wanneer ga je naar de huisarts en wanneer naar de EHBO/112, wat te doen bij verslikken, wat te doen bij brandwonden, wat te doen bij bewusteloosheid en wat te doen bij vergiftiging.

ENGELS

Engels is een taal die in heel veel landen gesproken wordt.

Of je nou in Engeland bent, in Duitsland of in Zweden, met Engels kun je elkaar verstaan en begrijpen. Bij het vak Engels leer je de basis van de Engelse taal, zoals je voorstellen en de weg vragen.

Ook wordt er veel geluisterd naar Engelse woorden zodat je Engels beter gaat verstaan.

Schrijven is minder belangrijk, maar toch wordt dat ook geoefend.

Het is goed voor je zelfvertrouwen als je Engels kan verstaan en spreken.

Je durft beter mensen aan te spreken, omdat je weet dat je het hebt geoefend.

MUZIEK

Tijdens Muziek maken de leerlingen kennis met verschillende instrumenten. Denk daarbij aan drumstel, keyboard, gitaar, basgitaar, djembe en kleine slag instrumenten. Ook wordt er gezongen. Tijdens de eerste lessen ontdekken de leerlingen welk instrument ze leuk vinden. Daarna wordt er een bandje gevormd, om samen muziek te maken. Leerlingen kiezen zelf welke muziek ze willen maken.

Tijdens de muzieklessen kan de leerling ontspannen, daarnaast de muziek vaardigheden uitbreiden en ontdekken welk instrument bij de leerling past.

Ook is het belangrijk om samen plezier te hebben bij het maken van muziek.

Mogelijkheden richting vrije tijd:

Door te ontdekken welk instrument of welke muziek bij de leerling past, kan de leerling thuis zelf muziek maken of bij een muziekvereniging/muziekschool. Onze school kan daarbij helpen.

SCHAKEN/DAMMEN

VT schaken/dammen heeft als doel om de leerlingen kennis te laten maken met het schaakspel of het damspel te verbeteren als de basis van het spel al aanwezig is.

Het schaakspel is ook goed voor het geheugen.

In het schaakspel leer je zelf beslissingen en verantwoordelijkheid te nemen.

Je leert denken, vooruitzien en je te verplaatsen in het spel van de tegenstander.

Ook leer je doorzetten, verlies kunnen accepteren en genieten van de winst.

SPORT

Het programma lijkt op het programma van de normale gymlessen op Terra Nigra.

Bij deze VT lessen wordt de leerling meer betrokken bij: het tellen, scheidsrechteren, spelleider zijn en nieuwe regels bedenken bij spellen.

Hierdoor zijn de lessen uitdagender en ook moeilijker dan de gymlessen met de klas.

De leerlingen die kiezen voor VT sport worden ingedeeld in 2 niveau groepen. Op deze manier zorgen we ervoor dat de leerlingen zich prettig voelen tijdens deze lessen en dat er een fijne sfeer is.

Mogelijkheden richting vrije tijd:

We gaan tijdens de sportlessen praten met de leerling: "welke sport zouden ze in hun vrije tijd willen doen?" Als we merken dat de leerling het zelf niet goed weet, dan kunnen wij daarbij helpen. In sommige gevallen kunnen we mee gaan naar de eerste training/les. Tijdens de VT sport lessen hebben we dus meer tijd voor de leerlingen, om hier goed naar te kijken.

VRIJE TIJD KOKEN

Een mooie VT, om nog méér plezier in koken te krijgen.

In deze VT gaat de leerling samen met een docent koken volgens een recept.

De leerling krijgt opdrachten en volgt het recept. Zo kun je thuis dezelfde lekkere dingen maken of andere recepten leren.

Een leuke keuze voor iedereen die plezier heeft in koken.

FOTOGRAFIE/MEDIA/FILM

Een nieuw vak komend schooljaar! Alles zal draaien om het maken van goede foto's en filmpjes.

DRAMA (FASE 3)

Bij VT drama werken de leerlingen individueel en in groepjes aan improviseren, imiteren, uitbeelden, stemoefeningen, toneelspel en samenwerkingsspel.

De leerlingen mogen de zelf een toneelspel bedenken dat we samen uitwerken en gaan spelen.

Leerlingen worden uitgedaagd om te spelen, om rollen aan te nemen en om hun stem te gebruiken. Dit zorgt ervoor dat ze steeds meer durven. We bekijken ook beelden van bekende acteurs/improvisatie-artiesten. We praten hier samen over en leren ons eigen toneelspel beter te maken

Groepsvorming is bij drama een belangrijk proces. Door ervoor te zorgen dat de groep één is met elkaar, durven leerlingen te spelen en een andere rol aan te nemen. Soms is het makkelijker om een rol aan te nemen wanneer je iets wilt vertellen en kan het helpen om goed te kunnen improviseren. Hierdoor leren leerlingen sneller oplossingen te bedenken in een nieuwe situatie. Dit helpt onze leerlingen in hun eigen ontwikkeling en ook op stage, werk en/of eventuele vervolgopleiding.

Niet alleen leuke lessen, maar ook leerzaam en gericht op de toekomst van onze leerlingen.

VERKEER (FASE 3)

Bij VT verkeer kan de leerling zich voorbereiden op het bromfietsrijbewijs. Terra Nigra weet dat het halen van het rijbewijs moeilijk is. Voor de meeste leerlingen is het een moeilijk examen.

Daarom moet er veel geoefend en héél veel herhaald worden.

Voor wie écht wil oefenen voor het rijbewijs, is 'verkeer' een goede keuze.

FITNESS (FASE 3)

Een nieuw vak komend schooljaar! Alles zal draaien om het creëren van kracht en uithoudingsvermogen.